

Інфармацыйная культурна-грамадская газета Гарадоччыны

ГАСЦІНЕЦ

№ 1 (280) СТУДЗЕНЬ 2020 ГОДА

БЕЛАРУСКІ АФАРЫЗМ

Любіць зямлю!
І не наогул, а – гэту!
Нашу! Дзе жывем!
Ніл Гілевіч

НАШЫ ДАРОГІ

КАЛІ ІХ ЗААСФАЛЬТУЮЦЬ?

Адсутнасць майстра «Мароз» выставіла на паказ рэальнае становішча дарог каля вуліцы Чкалава і паказала безгаспадарчасць камунальнікаў, бо яны ў занядбаным стане. Для змянення сітуацыі грамадзяне павінны аб'ядноўвацца дзеля вырашэння праблемы дарог у прыватным сектары.

Зіма 2020 года б'е усе рэкорды па адсутнасці марозаў, што ператварае яе ў працяглую восень з усімі праблемамі для дарог у прыватным сектары правінцыйных гарадоў,мястэчак і вёсак Беларусі.

Мне даводзіцца амаль кожны дзень хадзіць або ездзіць па вуліцы Чкалава да маці і назіраць, як з кожным тыднем пагаршаецца яе становішча. Ямін на ёй становіцца больш, а глыбіна іх павялічваецца. Гэтую дарогу па вуліцы Чкалова даўна пара бы прагрэйдзіраваць, але ж у нас гравійнае пакрыццё грэйдзіруюць мо калі «выбары» або людзі пачынаюць скардзіцца.

З вуліцы Чкалава дарогі вядуць і на суседнія вуліцы названыя ў гонар вызваліцеляў Малышава, Бумагіна. Гэтыя вуліцы таксама ў занядбаным стане. І нікому з адказных чыноўнікаў за гэтыя дарогі не сорамна перад вызваліцелямі, што і праз 75 гадоў вуліцы ў вызваленым Гарадку ў прыватным сектары не на шмат лепш, чым у час вайны.

Праўда на Бумагіна стан дарогі крыху лепш, бо хтосьці арганізаваў тут грэдзіраванне і пасля «выбараў».

Але ў самым занядбаным становішчы вуліца Меліяратыўная: такое адчуванне, што там меліярацыя не завяршылася і зараз. З самага пачатку яе для аўтамабілістаў створана сапраўдная паласа перашкодаў: утвораны глыбы льду, вялікія ямы з вадой. І такое становішча — амаль кожную восень і вясну.

Пачатак вуліцы Меліяратыўнай

І падумалася, як ацэньваюць існуючага кіраўніка краіны жыхары з гэтых вуліц, калі пасля 25 гадоў яго кіравання такія занядбаныя вуліцы ў прыватным сектары Гарадка. Але бываючы ў розных райцэнтрах Віцебшчыны магу засведчыць, што падобнае становішча і там. Наогул, праблеме вуліц у прыватным сектары існуючая ўлада не надае істотнай увагі. За 25 гадоў кіравання аднаго палітыка, так і не распрацавана праграмма «Асфальтаванне дарог у прыватным сектары райцэнтраў, у вёсках і паміж імі».

Між тым з аўтамабілістаў бяруць кожны год немалы падатак на ўтрыманне дарог. Вось толькі амаль ніхто ў правінцыі не ведае, калі ж у райцэнтрах і вёсках заасфальтуюць дарогі, па якіх ездзяць усё больш аўтамабілістаў.

На «загніваючым Захадзе» гэтая праблема была вырашана ў першае дзесяцігоддзе агульнай аўтамабілізацыі. Для постсавецкай Беларусі гэтая праблема актуальна і ў XXI стагоддзі.

Каб дадзеная праблема была вырашана яна павінна быць у цэнтры агульнанацыянальнай увагі. Жыхары прыватнага сектара мусяць стаць грамадзянамі і патрабаваць асфальтавання дарог, дзе яны жывуць.

Леанід Гаравы

<u>Ад рэдакцыі:</u> Мы пачынаем кампанію «Нашы дарогі», дзеля вырашэння пытання з іх дабраўпарадкаваннем. Калі вы зацікаўлены ў вырашэнні праблемы з дарогай на вашай вуліцы, то звяртайцеся на адрас рэдакцыі «Гасцінца» або ў нашы групы ў сацсетках.

ЗНАЧНА БОЛЬШ НАВІНАЎ ПРА ГАРАДОК НА HARADOK.INFO

РЫНАК ПРАЦЫ

НЕПОНЯТНЫЕ КРИТЕРИИ ОЦЕНКИ

Правительство установило список территорий с напряженной обстановкой на рынке труда на 2020 год. Такое постановление Совета Министров от 27 декабря 2019 года № 921 официально опубликовано сегодня на Национальном правовом интернет-портале, пишет БЕЛТА.

В перечне 29 территорий: 28 районов и город Бобруйск. По сравнению с 2019 годом, когда в списке было 53 территории, их количество существенно уменьшилось.

К проблемным территориям в Брестской области отнесли Березовский, Ивановский, Лунинецкий районы.

В Витебской и Минской областях по 9 территорий с напряженной ситуацией на рынке труда. Среди них — Бешенковичский, Глубокский, Городокский, Миорский, Поставский, Сенненский, Толочинский, Шарковщинский. В Минской области в список попали Березинский, Вилейский, Копыльский, Крупский, Логойский, Молодеченский, Мядельский, Пуховичский, Слуцкий районы.

Исправлять обстановку на рынке труда в Гомельской области предстоит в Добрушском, Рогачевском, Хойникском районах, в Гродненской области — в Зельвенском и Свислочском районах.

При этом руководство Совета Министров никаким образом не классифицирует степень напряженности на рынке труда в этих «критических» районах. Так в Городокском районе по официальной статистике на учете официальных безработных только 18 на конец ноября, а годом ранее было 33. При этом официальная статистика рапортует, что на вновь созданных производствах за 11 месяцев трудоустроено 68 человек. А в отнесенном к группе районов с напряженной ситуацией на рынке труда Миорском районе вообще зарегистрировано только 8 безработных.

Выходит, что рынок труда в Беларуси определяется по мало понятным критериям и для игр высоких чиновников, а не решения проблем. И через год Совмин вообще отрапортует, что в стране не осталось территорий с напряженной ситуацией на рынке труда.

Только станет ли жизнь в провинции лучше?

Леонид Горовой

ФІНАНСЫ

СЯРОД ЛІДЭРАЎ ПА СТРАТНАСЦІ

Нацыянальны статыстычны камітэт апублікаваў даныя за 11 месяцаў 2019 года па сацыяльна-эканамічнаму становішчу Віцебскай вобласці. У раздзеле «Фінансы арганізацый» Гарадоцкі раён дэманструе адны з самых горшых паказчыкаў па рэнтабельнасці, прыбытковасці і г.д.

Абласны статыстычны камітэт у першай табліцы «Рэнтабельнасць па гарадах і раёнах» паведамляе, што за 10 месяцаў гэтага года, Гарадоцкі раён мае адмоўную рэнтабельнасць у –7,0% па прадажах і –7,2% рэнтабельнасці па рэалізаванай прадукцыі, тавараў, прац і паслугаў. Яшчэ толькі шэсць раёнаў маюць адмоўную рэнтабельнасць па прадажах і самую нізкую рэнтабельнасць у –2,2% маюць Шаркаўшчынскі і Шумілінскі раёны, а самую высокую у 10,0% мае Бешанковіцкі раён.

У наступнай табліцы пра чысты прыбытак або чыстыя страты Гарадоцкі раён зноў у лідэрах па чыстых стратах за 10 месяцаў, бо мае –734 тыс. рублёў страт, а за 10 месяцаў мінулага года меў 1 млн. 17 тыс. рублёў прыбытку. Больш за Гарадоцкі раён мае стратаў — Вушацкі раён — 1318 тыс. рублёў. Яшчэ страты маюць толькі: Расонскі раён –101 тыс. руб. і Шумілінскі — 13 тыс. рубл. Але Шумілінскі раён у мінулым годзе меў страт аж у 1106 тыс. рублёў. Дарэчы ў адрозненні ад мінулагодняга мінусавання на мільёны рублёў у гэтым годзе за 10 месяцаў у прыбытках сталі Глыбоцкі, Дубровенскі, Лепельскі раёны.

У трэццяй табліцы Віцебскі абласны статкамітэт распавядае пра колькасць стратных прадпрыемстваў адміністратыўных адзінак Віцебшчыны. Па Гарадоцкаму раёну іх колькасць скарацілася з 8 да 4 — менш у два разы. Але страты ад гэтых чатырох прадпрыемстваў павялічыліся ў параўнанні з мінулагоднім перыядам з 2763 тыс. рублёў да 3 316 тыс. руб. — на 120%. Яшчэ разам з Гарадоцкім раёнам свае страты павялічылі прадпрыемствы яшчэ пяці рана і найбольш у працэнтах — Чашніцкі і Докшыцкі раёны.

Наступныя табліцы фінансаў раёнаў прысвечаны дэбіторскай і крэдыторскай запазычанасці раёнаў. І тут варта адзначыць пазітыў Гарадоцкага раёна ў скарачэнні пратэрмінаванай крэдыторскай запазычанасці з 34 455 тыс. руб. на 1 студзеня гэтага года да 17 646 на 1 лістапада. Шпарчэй скарачалі даўгі па крэдытах толькі на Расоншчыне і Шаркаўшчыне.

Леанід Гаравы
Паводле:
<u>vitebsk.belstat.gov.by</u>

Аб'ява

Аператыўная інфармацыя аб падзеях Гарадоччыны, рэгіёна і больш, чым у газеце, зараз па-беларуску і па-расейску з'яўляецца на новым Інтэрнэт рэсурсе: http://haradok.info

****

Наша газета "Гасцінец" пачала размешчацца на партале http://haradok.info ў раздзеле "Газета "Гасцінец", дзе стварэацца архіў за мінулыя гады.

****

Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Гасцінец» паведаміце рэдакцыі аб гэтым – і вы яго атрымаеце. Калі ўжо не жадаеце атрымліваць выданне, то патэлефануйце у рэдакцыю.

ПАПУЛЯРНАСЦЬ

ТОР-10 САМЫХ ПАПУЛЯРНЫХ НАВІН 2019 ГОДА

Па традыцыі прапануем чытачам «haradok.info» ўспомніць самыя папулярныя матэрыялы мінулага 2019 года. У мінулым годзе найбольшая цікавасць да матэрыялаў сайта была ў студзені, а потым лічыльнік наведвальнасці стаў паказваць меншыя лічбы.

На гэты раз у топе папулярных матэрыялаў знаходзяцца артыкулы пра здарэнне: малады чалавек загінуў ад таварняка, здарэнне на пажары, крымінальнае збіццё жонкі і г.д.

Усяго за 2019 на сайце было размешчана 1120 нататак пра падзеі ў Гарадку, аб сацыяльна -эканамічным развіцці Гарадоцкага раёна, падзеях нашай краіны і свету. Гэта больш на 8 нататак, чым у 2018 годзе. Цяперашні ТОП-10 вылучаецца тым, што самыя папулярныя навіна набрала толькі 6596 праглядаў, што ў два з паловай разу менш мінулагодняга пераможцы. Таксама звяртае увагу, што ў самім ТОПе палова навінаў са здарэнняў або крымінальнага зместу. І пік цікавасці зарэгістраваны на самым пачатку года — ў студзене.

Найбольш папулярныя публікацыі 2019 года на сёння выглядаюць наступным чынам.

10. Лес, вогнішча, Дзед Мароз. Як амаль апусьцелая вёска зьбірае на Новы год гараджанаў

http://haradok.info/5521. Праглядаў: 2935, 2 студзеня

9. Новы год! Новае жыццё! Пачынаем?... Відэа

http://haradok.info/5519. Праглядаў: 2944, 1 студзеня

8. «Дорога не чищена, дорожники спят». В Городке люди помогли дальнобойщику подняться в гору

http://haradok.info/bel/5572. Праглядаў: 3044, 19 студзеня

7. В Городке магазин «Евроопт» по ул. Воровского пребразован в магазин серии «Хит!Экспресс»

http://haradok.info/bel/5738. Праглядаў: 3083, 14 сакавіка

6. 75 лет назад произошла Лосвидская трагедия уничтожения советских дивизий с многотысячными жертвами

http://haradok.info/bel/5537. Праглядаў: 3299, 7 студзеня

5. У Гарадоцкім раёне памёр мужчына, якога ратавалі на пажары

http://haradok.info/bel/5523. Праглядаў: 6323, 2 студзеня

4. Малады муж у Гарадоцкім раёне «вучыў» сваю жонку паленам, шкляной бутэлькай, жаночымі ботамі, пяткай і кулаком

http://haradok.info/bel/5553. Праглядаў: 6391, 12 студзеня

3. Тэлерадыёкампанія «Віцебск» зрабіла ў Гарадку рэпартаж пра адпачынак у Вараб'ёвых гарах

http://haradok.info/bel/5544. Праглядаў: 6441, 9 студзеня

2. В новогоднюю ночь в Городокском районе на пожаре спасен хозяин квартиры. Еще двух человек на пожаре спасли в Шумилинском районе

http://haradok.info/bel/5520. Праглядаў: 6484, 1 студзеня 2019

1. В Городокском районе товарный поезд насмерть сбил 21-летнего парня

http://haradok.info/bel/5554. Праглядаў: 6596, 13 студзеня

Чытайце таксама:

ТОР-10 самых папулярных навін 2018 года на сайце haradok.info: чарговы рэкорд года на цікавасці пра прыбыткі мясцовых чыноўнікаў. **http://haradok.info/bel /5513**.

Л. Антонаў

"НАШЫ ДЗЕЦІ"

ЗАЗІРНУЎ З ДОБРАЙ МІСІЯЙ

У рамках, мабыць, адной з самых цёплых, добрых акцый «Нашы дзеці», якая існуе ў краіне ўжо больш за два дзесяткі гадоў, начальнік УУС Віцебскага аблвыканкама Міхаіл Грыб са сваімі калегамі падарылі радасць кожнаму дзіцяці, якое знаходзіцца ў сацыяльна-педагагічным цэнтры Гарадоцкага раёна.

Зараз тут знаходзяцца 14 дзетак ад 5 да 15 гадоў, якія забраныя ў гора-бацькоў. Чуючы ў калідоры крокі, дзеткі прыкметна ажыўляюцца. Кожны з іх, нягледзячы на ўзрост, спадзяецца і верыць, што гэта прыйшлі да яго і за ім тыя, хто любіць — тата і мама. Наведваць дзетак бацькам магчыма кожны дзень. Праўда, па словах педагогаў, далёка не ўсе карыстаюцца гэтым правам. Аднак хлопцы не губляюць надзею зноў адчуць бацькоўскае цяпло. Акружыць увагай і клопатам усіх дзяўчынак і хлапчукоў, падтрымаць веру ў лепшае — задача ўсіх удзельнікаў святочнай дабрачыннай акцыі «Нашы дзеці». З першых дзён да яе далучыліся праваахоўнікі паўночнага рэгіёну і асабіста кіраўнік віцебскай міліцыі.

— Мы ў сілах падарыць ім сваё цяпло і радасць. Дзеці павінны быць шчаслівыя, — Міхаіл Грыб заклікаў калег не застацца ў баку ад акцыі.

І марафон добрых спраў закруціўся. Разам з праваахоўнікамі казка зазірнула ў Гарадок. У сацыяльна-педагагічным цэнтры гасцей у пагонах сустракаў старшыня райвыканкама Пётр Карабач і самыя галоўныя адрасаты навагодняга цуду — дзеці.

Міхаіл Грыб, яго намеснік Сяргей Завадскі, начальнік штаба Алег Халадноў, прафсаюзны лідэр Таццяна Шарапава, а таксама прадстаўнікі Гарадоцкага РАУС сталі ўдзельнікамі святочнага прадстаўлення, падрыхтаванага педагогамі і самімі дзецьмі.

Дзеці з радасцю і натхненнем распавядалі гасцям і Дзядулі Марозу вершы, кружыліся ў карагодзе і дзяліліся цёплымі абдымкамі. Нягледзячы на складаныя жыццёвыя абставіны, гэтыя дзяўчынкі і хлопчыкі захавалі ў сабе дабрыню і веру ў цуды. Ганаровыя госці дапамаглі дзятве падтрымаць іх.

Таццяна Шарапава распавяла, што прафсаюзная «пярвічка» работнікаў УУС — добры сябар гэтай установы адукацыі. Гэты візіт — запланаваны і доўгачаканы.

— Прыязджаць сюды стала добрай традыцыяй, — падкрэсліла прафсаюзны лідэр, якая падрыхтавала для хлопчыкаў і дзяўчынак касцюмы для заняткаў спортам.

Прымаючы ўжо салодкія падарункі з рук праваахоўнікаў, дзеткі дзяліліся з імі сваімі запаветнымі марамі. Двое з іх у будучыні бачаць сябе калегамі міліцыянтаў.

Нягледзячы на тое, што ў кожнага ёсць свае маленькія жаданні, усіх гэтых дзяцей аб'ядноўвае адна мара — вярнуцца дадому. Госці разумеюць, што адсутнасць бацькоўскага клопату ня папоўніць любоўю і ўвагай чужых людзей. Кіраўнік віцебскай міліцыі падзякаваў педагагічны калектыў цэнтра не проста за іх працу, а за сардэчнае цяпло, далікатны, душэўны клопат, за вострaў дзяцінства, дзе жыве дабро.

Таццяна Дзіканава
прэс-служба

Пераклад на родную мову рэдакцыі сайта haradok.info

КАРУПЦЫЯ

УКРАЛИ И ПОДОЖГЛИ

Городокским районным отделом Следственного комитета расследуется уголовное дело о поджоге дома и хищении имущества из него, сообщила БЕЛТА официальный представитель УСК по Витебской области Оксана Лазько.

Утром 20 декабря 2019 года в агрогородке Лесогорская горел дом. После того как спасатели ликвидировали пожар, на месте происшествия работали следователи. Во время осмотра они выяснили, что в дом кто-то проник, вынес часть имущества и более Br400. Специалисты установили несколько очагов возгорания.

Городокским районным отделом Следственного комитета возбуждено уголовное дело по ч. 2 ст. 205 УК (кража, совершенная с проникновением в жилище). По подозрению в совершении преступления задержаны 18-летний и 19-летний жители района. Обвиняемые допрошены, они находятся под стражей. Проведены очные ставки, назначены экспертизы. Часть похищенного имущества изъята.

«Обвиняемые пояснили, что после совершения хищения решили замести следы и поэтому подожгли дом потерпевшего. В отношении молодых людей также возбуждено уголовное дело по ч.2 ст.218 УК (умышленное уничтожение либо повреждение имущества)», — добавила Оксана Лазько.

www.belta.by

ТУРЫЗМ

У РЭЗІДЭНЦЫІ — ІНТЭРАКТЫЎНЫЯ ПРАДСТАЎЛЕННІ

З 21 снежня ў рэзідэнцыі Снягуркі адбыліся першыя прадстаўленні для дзяцей у выкананні казачных герояў гэтай рэзідэнцыі. Першай групай якая наведвала рэзідэнцыю была група вучняў з 3-4 класаў СШ № 2 г. Верхнедзвінска. І да новага Новага года на прадстаўленні пабывалі групы з Віцебска ад турфірмы «Лучоса», з СШ № 1 г. Чашнік, а таксама СШ № 1 г. Гарадка (5 кл.).

Пасля Новага года рэзідэнцыя Снягурачкі працягвае сваю працу. І на ёй пабывалі дзеці з Гарадоцкага сацыяльна-педагагічнага цэнтра на дабрачыннай аснове, а таксама дзеці з СШ№ 1, дзіцячага сада № 2 і № 1 г. Гарадка.

Усяго за гэты час у рэзідэнцыі пабывала 254 наведвальніка з 11 груп, для якіх было арганізавана «Падарожжа ў казку». Пры гэтым толькі з Новага года прырода нарэшце адарыла снегам рэзідэнцыю Снягуркі. І ў ёй стала па зімоваму святочна.

Нагадаем, што дзетак па рэзідэнцыі Снягуркі ў казачным лесе суправаджаюць Снягуля і Снегашуля. Першым прыпынкам з'яўляецца «Школа навагодніх прамудрасцяў». Потым сустракаецца «Млын шчасця» і «Калодзеж прадказанняў», а з рэзідэнцыі Снягуркі выходзілі казачныя героі: ад вясёлай Бабы Яго да ката Катафеячы.

Нарэшце у самой рэзідэнцыі з'яўляецца Снягурка з якой дзеці з лесу клічуць Дзеда Мароза і пачынаюць вадзіць карагоды вакол святочнай ялінкі.

Праз усё падарожжа па Снягуркавай рэзідэнцыі дзеці гуляюць у розныя эстафеты, разгадваюць загадкі, праяўляюць кемлівасць.

Напрыканцы прадстаўлення ў цераме разам са Снягуркай і Дзедам Марозам дзеці пьюць чай і частуюцца прысмакамі. Таксама на працягу падарожжа дзеці атрымліваюць розныя прызы і шмат цукерак.

Вы зможаце падарыць свайму дзіцяці сапраўдную радасць і навагодні цуд. Бо ўражанні ад прадстаўлення назаўсёды застануцца ў памяці дзяцей, змогуць стаць прычынай добрага настрою не толькі ў свята, але і пасля яго завяршэння.

Ўсе прадстаўленні праводзяцца толькі па папярэднім запісе для груп ад 15 чалавек. Індывідуальныя наведнікі могуць далучыцца да пэўных груп па ўзгадненню з арганізатарамі «Падарожжа ў казку». Заяўку можна пакінуць па тэл.: 5-22-50, +375-29-713-67-17, +375-29-297-36-08.

Дарэчы, у сацыяльнай сетцы УКантакце створана група: РЕЗИДЕНЦИЯ СНЕГУРОЧКИ: ***vk.com/public190537951***, дзе маецца шмат відэа і фота пастоў.

Л. Антонаў
http://haradoktour.by

ПАЛІТАЛОГІЯ

КАРОТКІЯ ВЫНІКІ ПЕРШАГА ГОДА ЭЛЕКТАРАЛЬНАЙ ВАКХАНАЛІІ

Апошні «Азбука паліталогіі» ў 2019-м. Зразумець унёсак гэтага года ў наша жыццё, не адышоўшы на пэўную дыстанцыю, няпроста. Тое, што сёння здаецца лёсавызначальным, праз пэўны час можна і не прыгадаць.

Да тых навінаў, у якіх няшмат шанцаў прэтэндаваць на статус значных падзей, можна смела аднесці кадравыя перастаноўкі на вяршыні кіраўнічай вертыкалі.

У 2019 годзе кадравыя рашэнні адзіным палітыкам (АП) прымаліся неаднаразова. Самае прыкметнае — прызначэнне былога першага намесніка старшыні беларускага КДБ генерал-маёра Ігара Сяргеенкі кіраўніком адміністрацыі АП…

Не будзьце такімі наіўнымі

12 верасня падчас чарговага разгляду кадравых (!) пытанняў прагучала слова «вакханалія». Цытую: *«У палітыцы, я ўжо сказаў, мы пачалі здаваць экзамен. Сённяшняя перадвыбарчая вакханалія, інакш яе не назавеш, перад парламенцкімі выбарамі кажа пра тое, што гэта проста рэпетыцыя прэзідэнцкіх выбараў».*

Уменне падбіраць дакладнае слова для апісання палітычнай рэальнасці — адна з адметных асаблівасцяў АП. Дазволю сабе яшчэ адну цытату: «У краіне кіраванай, у нашай краіне, для сябе мы павінны правесці гэтыя выбары».

Лепш, мабыць, і не скажаш. І больш адпаведнай аўдыторыі, чым прэтэндэнты на хлебныя месцы ва ўладнай вертыкалі, для гэтага не абраць. Хто такія мы, і для каго яны праводзяць выбары? Мы — гэта прадстаўнікі ўлады. Выбары яны праводзяць для сябе. А вы думалі, для грамадства? Для карэкціроўкі курсу развіцця краіны? Не будзьце такімі наіўнымі.

Зразумела, што такога роду выбары правесці паводле Канстытуцыі немагчыма, толькі ў рэжыме «вакханаліі», і толькі ў кіраванай краіне, што і было чарговым разам паспяхова прадэманстравана.

Але наколькі б жорстка ні кантралявалася краіна, пэўныя асцярогі для арганізатараў электаральных «вакханалій» заўсёды існуюць. Нездарма ж у паліталогіі ёсць паняцце «выбары, якія перакульваюць», пад якімі разумеецца дэмакратызацыя аўтарытарнага рэжыму з дапамогай часткова свабодных выбараў, што не выключаюць перамогу апазіцыі.

Беларускаму аўтарытарнаму рэжыму такога кшталту выбары бліжэйшым часам не пагражаюць. Рэжым больш чым кансалідаваны, і ўнутраная «вакханаліі» ён можа не баяцца пры ўмове пераносу яе («вакханаліі») вонкі. Порах у парахаўніцах для гэтага ў рэжыму маецца.

Трэба ўпірацца

2019 год заканчваецца ўпэўненым ростам даходаў насельніцтва і заработнай платы (за студзень-кастрычнік — 7,3% і 7,6% адпаведна) на фоне вельмі сціплага росту ВУП (1,1%). Гэтыя «нажніцы» наглядна ілюструюць важную асаблівасць беларускай мадэлі — дамінаванне палітычных мэтаў над эканамічнымі.

Шматлікія публічныя выказванні АП з нагоды вяршэнства эканомікі не павінны ўводзіць у зман. Абмяжуюся адной цытатай: *«Будзе эканоміка — будзе ўсё: і бяспека, і кібербяспека, і ў СМІ будзе бяспека. Калі не будзе эканомікі, ніякая інфармацыйная бяспека, канцэпцыі, законы, драконаўскія метады, палачная дысцыпліна не дапамогуць. У якім выпадку не будзе ў нас эканомікі, мы таксама ведаем. І гэта, на жаль, таксама завязана на дысцыпліну і выканаўчасць».*

Хто ясна думае, той ясна выкладае. Справядліва і адваротнае. Рэкамендую перачытаць цытату, прычым пажадана двойчы. Калі не будзе эканомікі, то дысцыпліна, нават у яе крайнім (палачным) варыянце, дапамагчы не ў стане. Гэта з аднаго боку. Аднак не варта спяшацца з канчатковай высновай, у эканамічнага медалю ёсць і іншы бок, бо існаванне эканомікі наўпрост «завязанае на дысцыпліну і выканаўчасць».

Вось такі дамарослы біном Ньютана, разабрацца ў якім аўтар «Азбукі паліталогіі» не здольны.

Палачная дысцыпліна неаднаразова дэманстравала сваю эфектыўнасць у гісторыі, напрыклад, пры будаўніцтве пірамідаў, а ў мінулым стагоддзі — на лесапавале. Але драўніну ў прамысловых маштабах з дапамогай дзедаўскіх пілаў і сякераў сёння не нарыхтоўваюць, што ж тады казаць пра падрыхтоўку высакакласных спецыялістаў, у прыватнасці, медыкаў.

13 снежня на сустрэчы са студэнтамі медыцынскіх ВНУ АП *«канстатаваў адсутнасць сур'ёзнай праблемы з адтокам урачэбных кадраў з краіны»*. Характэрна, што ў афіцыйным прэс-рэлізе адсутнасць праблемы была праілюстраваная негатыўнай дынамікай за два апошнія гады. Маркуйце самі: *«Паводле дадзеных Міністэрства аховы здароўя, з пачатку гэтага года з Беларусі з'ехалі для працы за мяжой каля 200 лекараў, прыехалі назад — 20 чалавек. У 2018 годзе іх было 158 і 40 адпаведна»*. Гэта значыць, за няпоўны год колькасць лекараў, якія эмігравалі, павялічылася на 27%, а колькасць тых, якія вярнуліся, скарацілася ўдвая!..

(працяг на стар. 4)

УЛАДА

…ПОД РАЗДАЧУ ПОПАЛИ ПАТРИОТЫ БЕЛАРУСИ

Выступление официального лидера дало картбланш на репрессии против несогласных с «углубленной интеграцией» и оппозиции вообще... В последние дни в Беларуси работает какой-то бешеный конвейер судов над участниками декабрьских массовых акций. Десятки людей, выходивших на митинги за независимость своей страны, получают штрафы и административные аресты.

Согласно букве закона, этих людей наказывают за то, что массово вышли на улицу без разрешения властей. Но по сути мы видим одиозное, абсурдное явление: государство карает убежденных патриотов, готовых отстаивать суверенитет без отмашки сверху. Такова аморальная логика авторитарного режима: давить всё, что шевелится, потому что оно может покачнуть трон.

Всё покатилось по привычным рельсам

А ведь поначалу могло даже показаться, что не только декабрь теплый, но и политическая оттепель началась. Акции 7 и 8 декабря в Минске, вызванные опасением, что Александр Лукашенко и Владимир Путин могут подписать опасную для суверенитета программу «углубления интеграции», прошли без разгонов и задержаний.

Причем оба раза колонна под крамольными бело-красно-белыми флагами несколько часов свободно разгуливала по городу, 8 декабря дошла даже до посольства России, чтобы вручить петицию. Без брутальности со стороны силовиков прошли также уличные выступления в столице 20, 21 и 29 декабря, акции в других городах.

Поразительную галантность милиции ряд обозревателей объяснил тем, что белорусскому лидеру, который встречался с российским коллегой в Сочи 7 декабря, а затем в Петербурге 20 декабря, эти протесты оказались по-своему выгодны. Мол, Лукашенко и сам упирается, не желая идти на кремлевский вариант «углубленной интеграции», а тут — вон какой наглядный аргумент: мой народ уже на дыбы становится, так что не выкручивайте руки!...

Конвейер работает исправно

Милиция и суды и так уже поставили на конвейер наказание участников декабрьских выступлений. Ну а после публичной отмашки с самого верха как не проявить особое рвение!

Между тем к концу декабря протесты и без того стали выдыхаться. Во-первых, само «углубление интеграции» капитально подвисло. Во-вторых, организаторы допустили ошибки, частили с акциями и не слишком привязывали их к резонансным событиям. В-третьих, уже в декабре начались суды, и в частности был изолирован харизматичный лидер протестов Павел Северинец, что обезглавило эту уличную кампанию и отпугнуло часть потенциальных участников.

В такой ситуации властям вроде как можно было бы и не усердствовать далее со штрафами и сутками. Зачем раздражать Запад, с которым ныне потепление? Тем более что новых акций оппозиция пока не намечает. Нет взрывных поводов. Неясно, когда подпишет и подпишет ли вообще эти чертовы дорожные карты Лукашенко. С Россией пошла нефтегазовая заруба, белорусский президент уже сам признается, что с Путиным не договорился.

Но тем не менее, силовикам послан недвусмысленный месседж — «прекратить всякие шатания». Так что сейчас милиция, вопреки стараниям нового министра Юрия Караева гуманизировать имидж ведомства, может вернуться к прежним практикам (вспомним разгон Дня Воли в 2017-м). В общем, шансы Северинца или кого-то еще эффектно водить по столице колонны под бело-красно-белыми флагами резко уменьшаются.

К слову, 10 января Северинцу, только что вышедшему после 15-суточной отсидки за акцию 7 декабря, влепили еще 30 суток ареста — за участие в акциях 20 и 21 декабря. Вдобавок политик должен выплатить 1350 рублей штрафа за призыв к участию в несанкционированной акции против интеграции с Россией 20 декабря.

В числе прочих сегодня оштрафован на 540 рублей писатель Владимир Орлов, прочитавший на одном из митингов свое знаменитое эссе о независимости. Наказание национальной элиты, представителей продвинутой, наиболее сознательной части общества за публичное проявление патриотических чувств выглядит театром абсурда.

Режим страшится политизации масс

Но у этого абсурда есть своя логика. Это авторитарная логика, выстроенная вокруг задачи удержания власти. Мы не знаем, использовал ли Лукашенко протесты против интеграции как козырь в закулисной игре с Путиным. Но давно известно, что белорусского руководителя злят и нервируют любые уличные выступления, если это не пляски БРСМ в вышиванках.

Стало общим местом говорить об аполитичности белорусов. Однако это во многом потому, что они 25 лет под прессом. Причем не сразу смирились: в 1990-х уличные марши иной раз превращались в настоящие битвы.

И в принципе белорусы могут быстро политизироваться. Вспомним: несколько месяцев относительной вольницы перед выборами 2010 года настолько раскрепостили публику, что в итоге получилась многолюдная (до 20-30 тысяч участников) Площадь, разгон которой обернулся для Лукашенко жестокой ссорой с Западом и санкциями против режима. «Дармоедские» протесты 2017 года тоже быстро обогатились политической повесткой в духе «уходи!» (адресат был всем понятен).

Прошлогодние декабрьские протесты также имели двойную направленность — как против интеграции с Россией, так и против политики белорусских властей, которая, по мнению участников, и поставила под угрозу суверенитет…

Александр Класковский
naviny.by

ПАЛІТАЛОГІЯ

(пачатак на стар. №3)

Незалежнасць каштуе дорага

Але, мабыць, на ролю галоўнай падзеі года могуць смела прэтэндаваць чарговыя разборкі ўнутры так званай Саюзнай дзяржавы. Адрозненне разборак узору 2019 года ад папярэдніх палягае ў тым, што іх удзельнікі за год не прасунуліся ні на крок.

Старт бясплодным перамовам, што беспрэцэдэнтна зацягнуліся, быў дадзены на пасяджэнні Савета Міністраў Саюзнай дзяржавы 13 снежня ў Брэсце, на якім старшыня ўрада РФ Дзмітрый Мядзведзеў абвясціў два сцэнары развіцця сумеснага інтэграцыйнага тварэння. Адзін — кансерватыўны, без павышэння існуючага ўзроўню інтэграцыі дзвюх краін. Другі — той, які прадугледжвае шчыльную інтэграцыю.

«Хачу асабліва падкрэсліць: Расія гатовая і далей прасоўвацца па шляху будаўніцтва Саюзнай дзяржавы, уключаючы стварэнне адзінага эмісійнага цэнтра, адзінай мытнай службы, суда, Падліковай палаты», — заявіў Мядзведзеў. Праз год падчас сваёй штогадовай прэс-канферэнцыі прэзідэнт РФ Уладзімір Пуцін практычна даслоўна пацвердзіў прыярытэт кансерватыўнага варыянту.

Незалежныя беларускія аналітыкі першы варыянт ацанілі як *«шантаж не толькі Лукашэнкі, але і ўсяго беларускага народа»* (Яраслаў Раманчук) і *«ўльтыматум»* (Валерый Карбалевіч).

Здавалася б, з такімі рашучымі ацэнкамі складана спрачацца. Аднак яны перакладаюць праблему з хворай галавы не тое, каб на здаровую, а на галаву, якая не з'яўляецца ініцыятарам праблемы.

Марыць не шкодна, шкодна не марыць. Аднак калі кіраўніцтва Беларусі хоча атрымліваць кампенсацыю за падатковы манеўр (8–12 мільярдаў долараў да 2020 года) і газ па цэнах Смаленскай вобласці, і пры гэтым заставацца незалежным ад Крамля, то гэта будзе перабор, з якіх бы пазіцый мы яго ні разглядалі.

Незалежнасць, як неаднаразова нагадваў АП, каштуе дорага. Таму барацьбу за незалежнасць неабходна пачынаць з усведамлення грамадствам гэтай азбукавай ісціны і з гатоўнасці бліжэйшым часам зацягнуць паясы.

Сяргей Нікалюк
"Новы Час"

УКРАІНА

ЖЫВЫ, РУХОМЫ, СВАБОДНА РАЗМАЎЛЯЕ НА ДЗЯРЖАЎНАЙ МОВЕ...

Пераход на новы часавы пояс меў для краіны пэўны сэнс: мы ўсе не глядзелі навагодні зварот Уладзіміра Пуціна. Ну, не зусім усе, зразумела: некаторыя заўзятыя прыхільнікі крамлёўскага летуценніка і палітычныя мазахісты маглі ўключыць адзін з расейскіх інтэрнэт-каналаў і паслухаць, што ён там кажа.

Аналагічны кантэнт Аляксандра Лукашэнкі можна было не слухаць: за мінулыя гады ўсе ведаюць пра што, што і каму ён скажа. Нечаканасць у дадзеным выпадку выключаная. Сапраўды, ён жа не Ельцын які-небудзь. І не пацан. Таму гук у многіх маіх знаёмых быў у тэлевізары выключаны...

А раніцай можна было ўключыць кампутар і пагледзець першы навагодні зварот прэзідэнта Украіны Уладзіміра Зяленскага.

Так, сябры мае, на постсавецкай прасторы з'явіўся новы заканадавец мод. Замест стомленых старых дзядзькоў, сівых, з мяшком пад вачыма, з'явіўся малады сучасны чалавек, у «водолазцы», на якім добра сядзіць гарнітур, што не нагадвае пра звычку насіць бронекамізэльку, і які казаў свабодна і ўпэўнена.

Прэзідэнт Украіны прадставіў сябе Валодзем Зяленскім, які прыехаў дадому пасля карпаратыву і катэгарычна не жадае чуць нічога, акрамя навагодняга віншавання. Гэта значыць, віншаванні і пажаданні — так, а вось справаздачы аб праведзенай працы і ўсю іншую лухту — дакладна не. Так што зварот прэзідэнта Уладзіміра Зяленскага да народа быў адначасова і зваротам да самога сябе, да сярэднестатыстычнага украінца, які хоча аднаго — міру, асабістага шчасця і, нарэшце, эканамічнай стабільнасці.

Ён не апраўдваўся з нагоды няўдач. Ён радаваўся удачам і заклікаў сваіх суграмадзян, якія працуюць і ваююць, ды галасуе «за» ці «супраць» яго і яго партыі, радавацца таму ж.

І яшчэ. Зяленскі заклікаў да адзінства. Ён казаў пра адрозненні, якія здаюцца прынцыповымі, — сацыяльныя, этнічныя, культурныя, рэгіянальныя — але якія зусім не адмяняюць таго, што з'яўляецца агульным, а часам і агульначалавечым.

Гэта і было галоўным пасланнем: пра што б не казаў Зяленскі — пра надзею на вяртанне «дамоў» Данбаса і Крыма, вяртанне з палону маракоў і ўкраінскіх патрыётаў, якія змагаліся за цэласнасць краіны.

І імёны стаўпоў ўкраінскай культуры прыйшліся дарэчы — таму што менавіта культура павінна выканаць вядучую аб'ядначую ролю. І той факт, што асабіста прэзідэнт займаў на экране менш за палову адведзенага на віншаванне часу, таксама падкрэслівала: у навагоднюю ноч забудзем пра палітыку. Будзем памятаць пра Украіну і ўкраінцаў.

Можа быць таму, што палітыка пацяснілася ў гэты момант, хацелася верыць Зяленскаму.

Хай у яго атрымаецца. Хай у Украіны атрымаецца. Хай украінцы будуць шчаслівыя, і свет прыйдзе ў іх дамы. Усе дамы. Незалежна ад адрозненняў.

(скарочана)

Аляксандр Фядута
belsat.eu

ПАЛІТВЯЗЕНЬ

ЛІСТЫ З ВОЛІ ЦЯПЕР – НА ВАГУ ЗОЛАТА

У апошнім па часе лісце да віцебскіх праваабаронцаў паліт-вязень Міхаіл Жамчужны выказвае меркаванне, што грамадства губляе цікавасць да яго, паведамляецца на сайце "Віцебскай Вясны". Моцная плынь карэспандэнцыі, якую атрымліваў годам раней, ператварылася ў рэдкія лісты. Жамчужны звязвае гэта з электаральнай кампаніяй, якая праходзіла ў Беларусі.

«Гэтыя выбары ўсіх маіх адрасантаў выбілі з сядла. Шчыра спачуваю ім. Разумею, як цяжка вытрымаць трохмесячны выбарчы марафон – як у якасці кандыдатаў, так і назіральнікаў на выбарчых участках», – выказвае сваё разуменне сытуацыі ў краіне Міхаіл Жамчужны.

«Так, сапраўды, палітвязень Жамчужны неаднаразова паведамляў мне ў лістах пра тое, што інтэнсіўнасць ліставання з грамадзянскімі актывістамі зацважна паменшылася. Цяпер лісты з волі, са словаў Міхаіла, сталі «на вагу золата». Цяпер яны прыходзяць радзей, кола падтрымкі і ўвагі грамадзкасці да зняволенага звузілася», – мяркуе праваабаронца з Віцебску Леанід Свецік.

Апошнім часам у Жамчужнага з'явіліся праблемы з падачай скаргаў у суды. Фактычна адміністрацыя калоніі пазбавіла палітвязня канстытуцыйнага права на абарону.

«Цяпер блакуюць маю перапіску з судамі, патрабуючы даклейваць марку за 5 капеек. Заявы вяртаюць, тэрміны абскарджанняканчаюцца, і рашэнні набываюць законную моц. А гэтую марку мне ўзяць няма дзе! Сытуацыя бязвыхадная…» – паведамляе ў лісце палітвязень.

Жамчужны лічыць, што такія абмежаванні звязаныя з тым, што ён выпрацаваў правільную стратэгію абароны ў судах.

Палітвязень высока ацэньвае працу ўсіх праваабаронцаў, бо ад 2014 году аніводны грамадзянскі альбо палітычны актывіст не быў асуджаны на зняволенне.

«Я, знаходзячыся ў месцах пазбаўлення волі\супрацоўнічаючы\з праваабаронцамі ад жніўня 2014 году, пераследаваў адзіную мэту – каб палітвязняў у Беларусі больш не было», – піша Міхаіл Жамчужны.

У апошнія дні снежня, перад чарговай пасадкай у ШІЗА, Міхаіл Жамчужны паспяшаўся павіншаваць усіх прадстаўнікоў грамадзянскай супольнасьці Беларусі з цудоўнымі зімовымі святамі: «Жадаю ўсім здароўя! Жыве Беларусь!»

"Віцебская вясна"
vitebskspring.org

<u>Ад рэдакцыі:</u> лісты пішыце сюды ***213410, ПК-9, бр.31, ПКТ, вул. Дабралюбава, 16, г. Горкі, Магілёўская вобласьць, Беларусь Жамчужнаму Міхаілу Ігаравічу***

БЕЛАРУСЬ – ЗША

БЕЛАРУСЬ АСЬЦЯРОЖНА ПАДТРЫМАЛА ЗША

Напружанасьць паміж ЗША і Іранам пасьля забойства генэрала Касэма Сулеймані выклікала зусім розную рэакцыю Беларусі і Расеі.

Расея ў амэрыкана-іранскім канфлікце фактычна падтрымлівае Тэгеран. РФ разам з Кітаем заблякавалі заяву Рады Бясьпекі ААН па асуджэньні атакі на амэрыканскую амбасаду ў Іраку, якая адбылася 31 сьнежня. Міністэрства абароны Расеі ўсяляк расхвальвае забітага Касэма Сулеймані, расейскія дзяржаўныя мэдыі асуджаюць ЗША. І гэта зразумела, бо падчас вайны ў Сырыі РФ і Іран былі саюзнікамі. А ў ЗША Масква бачыць непрымірымага ворага.

Беларусь рэагуе інакш. Беларускія дзяржаўныя мэдыі імкнуцца захоўваць нэўтралітэт у канфлікце Вашынгтону і Ірану. І на гэтым тле выдзяляецца тэлефонная размова міністра замежных спраў Беларусі Ўладзімера Макея зь дзяржаўным сакратаром ЗША Майкам Пампэо 6 студзеня.

З сайту МЗС Беларусі незразумела, хто каму патэлефанаваў. Але сам факт размовы міністра з асобай, адказнай за замежную палітыку ЗША ў момант вострага канфлікту Злучаных Штатаў з Іранам, даволі паказальны. Макей мог бы дзеля раўнавагі патэлефанаваць у Тэгеран. Але не.

Другі момант. Паводле інфармацыі МЗС Беларусі, «зь беларускага боку пацьверджана гатоўнасьць прыняць Дзяржаўнага сакратара ЗША зь візытам у ўзаемапрымальныя даты, адзначана важнасьць адкрытага абмену думкамі па пытаньнях развіцьця двухбаковых адносінаў, сытуацыі ў рэгіёне і сьвеце ў цэлым». То бок, беларускае пасланьне ў Вашынгтон такое: мы вас чакаем.

І самае галоўнае. Падчас тэлефоннай размовы Ўладзімер Макей «выказаў асуджэньне любых дзеяньняў, якія парушаюць прадугледжаныя Венскай канвэнцыяй аб дыпляматычных зносінах прывілеі і імунітэты дыпляматычных прадстаўніцтваў».

Нагадаю, што ракетны удар ЗША, у выніку якога быў забіты Касэм Сулеймані, стаў адказам на атакі на амэрыканскую амбасаду ў Іраку. І Макей, асуджаючы «любыя дзеяньні» супраць «дыпляматычных прадстаўніцтваў», фактычна салідарызуецца з пазыцыяй Вашынгтону. У гэтым кроку выявілася прынцыповае адрозьненьне ад пазыцыі Расеі, якая ў ААН адмовілася асудзіць атаку на амэрыканскую амбасаду ў Іраку.

Цяперашняя пазыцыя афіцыйнага Менску паказвае, як моцна памянялася замежная палітыка Беларусі. У 1990-2000-я гады беларускае кіраўніцтва праводзіла жорсткі антыамэрыканскі курс. Лукашэнка тады бег наперадзе паравоза і ўвесь час асуджаў Расею за ляяльнасьць да Захаду і ЗША.

І наадварот, з Іранам тады сябравалі. Зьявіўся нават нейкі антыамэрыканскі саюз краін-ізгояў: Беларусь, Іран, Вэнэсуэла, Куба і інш. Тады Беларусь нават спрабавала распрацоўваць нафтавыя радовішчы ў Іране, але беспасьпяхова.

Аднак часы мяняюцца. Беларусь выйшла з міжнароднай ізаляцыі, пачаўся працэс нармалізацыі адносін з Захадам. У выпадку чаго, Іран наўрад ці стане абаранкаь незалежнасьць Беларусі.

А вось ЗША ўсяляк падкрэсьліваюць падтрымку беларускага сувэрэнітэту. Пра гэта казалі падчас мінулагодніх візытаў у Менск дарадцы прэзыдэнта ЗША па нацыянальнай бясьпецы Джон Болтана і намесьніка дзяржсакратара Дэйвіда Гэйла. Плянаваны візыт Пампэо ў Менску, паводле прэс-рэлізу Дзяржаўнага дэпартамэнту Злучаных Штатаў, меўся «падкрэсьліць прыхільнасьць ЗША да сувэрэннай, незалежнай, стабільнай і квітнеючай Беларусі». Камэнтуючы тэлефонную размову з Макеем, прэсавая сакратарка Дзяржэпартамэнту ЗША Морган Артагус заявіла: «Дзяржсакратар высока ацаніў падтрымку Беларусі ў асуджэньні нападу на амбасаду ЗША ў Багдадзе. Сакратар Пампэо пацьвердзіў моцную прыхільнасьць ЗША да сувэрэнітэту і тэрытарыяльнай цэласнасьці Беларусі».

Для Беларусі якраз цяпер, падчас вострага крызысу ў адносінах з Расеяй, такая пазыцыя ЗША вельмі важная. У гэтым сэнсе жэст афіцыйнага Менску цалкам лягічны і прагматычны.

Валер Карбалевіч
www.svaboda.org

Заснавальнік і рэдактар: Гаравы Леанід Антонавіч

Адрас рэдакцыі: 211573, г. Гарадок, вул. Гагарына, д.30Б, кв.16. E-mail: leo592202@gmail.com Тэл. 8-02139-5-08-52, маб. + 375(29)6723842 (V), Газета выдаецца з сакавіка 1998 г.

Падпісана да друку 16.01.2020 у 17.10
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца на абсталяванні аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.